

Lag om arv i internationella situationer;

SFS 2015:417

Utkom från trycket
den 7 juli 2015

utfärdad den 25 juni 2015.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Lagens innehåll

Arvsförordningen

1 § I 2 kap. finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg, i den ursprungliga lydelsen (arvsförordningen).

Den nordiska arvskonventionen

2 § I 3 kap. finns bestämmelser som införlivar konventionen den 19 november 1934 mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om arv, testamente och boutredning (den nordiska arvskonventionen).

Avgöranden som har meddelats i stater utanför Norden och EU

3 § I 4 kap. finns bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden som har meddelats i stater som varken tillämpar arvsförordningen eller är anslutna till den nordiska arvskonventionen.

2 kap. Kompletterande bestämmelser till arvsförordningen

Kapitlets tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för frågor om arv i internationella situationer, om inte något annat följer av 3 eller 4 kap.

Särskild boutredningsman

2 § Om ett arv efter en person som inte hade hemvist i Sverige ska handläggas i Sverige enligt svensk rätt och den avlidnes egendom ska avträdas till förvaltning av boutredningsman, ska den boutredningsman som utses inte

¹ Prop. 2014/15:105, bet. 2014/15:CU17, rskr. 2014/15:261.

vara dödsbodelägare eller på annat sätt beroende av utredningen (särskild boutredningsman).

En särskild boutredningsman ska också utses om ett arv ska handläggas i Sverige och en boutredningsman ska utses enligt svensk rätt, trots att utländsk rätt i övrigt tillämpas på arvet. Detta gäller dock endast om något annat inte följer av arvsförordningen.

Om en bouppteckning ska förrättas när en särskild boutredningsman har utsetts enligt första eller andra stycket, ska tiden enligt 20 kap. 1 § första stycket ärvdabalken räknas från den tidpunkt då egendomen avträdades till boutredningsmannens förvaltning.

Ett testamentes formella giltighet

3 § Ett testamentes formella giltighet ska bedömas enligt denna paragraf i stället för enligt artikel 27 i arvsförordningen.

Ett testamente ska anses giltigt till formen, om det uppfyller formkraven i lagen på den ort där det upprättades eller den ort där testatorn vid upprättandet eller vid sin död hade hemvist eller var medborgare. Ett testamente som avser fast egendom ska också anses giltigt till formen, om det uppfyller formkraven i lagen på den ort där egendomen finns.

Andra stycket tillämpas också på en återkallelse av testamente. En återkallelse ska också anses giltig till formen, om återkallelsen uppfyller formkraven i någon av de lagar enligt vilka testamentet enligt andra stycket var giltigt till formen.

Vid tillämpning av andra och tredje styckena ska även en ort där testatorn enligt lagen på den orten hade domicil räknas som testatorns hemvist.

Egendom som tillfaller Allmänna arvsfonden

4 § Om det enligt den lag som är tillämplig på arvet inte finns någon arvinge eller testamentstagare till egendom som finns i Sverige, ska den egendomen tillfalla Allmänna arvsfonden.

En utländsk stat, kommun, allmän fond eller allmän inrättning ska inte anses som en arvinge vid tillämpning av första stycket.

Provisoriskt omhändertagande av egendom

5 § Om det finns egendom i Sverige men svensk domstol eller annan myndighet inte är behörig att besluta om arvet, ska socialnämnden, om det behövs, ta hand om egendomen och vidta nödvändiga åtgärder. Dödsfallet ska anmälas till socialnämnden av den som har egendomen i sin vård eller annars av den som är närmast till att göra anmälan. Socialnämnden ska överlämna egendomen till den som är behörig att ta emot den.

Om socialnämnden inte kan överlämna egendomen till någon enligt första stycket, ska nämnden anmäla dödsfallet till tingsrätten. Tingsrätten ska besluta att egendomen ska avträdas till förvaltning av en särskild boutredningsman till dess den kan överlämnas till den som är behörig att ta emot den.

Om egendomen är av litet värde får socialnämnden, i stället för att anmäla dödsfallet till tingsrätten enligt andra stycket, överlämna egendomen till en närstående till den avlidne eller till utlandsmyndigheten för den stat som den avlidne var medborgare i.

6 § Vid boutredning eller arvskifte som görs i Sverige ska, om svensk lag är tillämplig på arvet, beaktas vad som tillkommit borgenär, arvinge eller testamentsstagare vid motsvarande förrättning efter den avlidne i en annan stat.

Europeiskt arvsintyg

7 § Skatteverket är behörig myndighet för utfärdande av europeiska arvsintyg enligt arvsförordningen.

8 § Skatteverkets beslut avseende ett europeiskt arvsintyg överklagas till tingsrätten i den ort där den avlidne hade hemvist. Om den avlidne inte hade hemvist i Sverige, överklagas beslutet till Stockholms tingsrätt.

Vid överklagande tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat följer av arvsförordningen.

Erkännande och verkställighet enligt arvsförordningen

9 § En ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i Sverige enligt arvsförordningen görs till tingsrätten. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka tingsrätter som får pröva en ansökan.

10 § En ansökan om ändring enligt arvsförordningen av ett beslut med anledning av en ansökan enligt 9 § görs till den tingsrätt som har meddelat beslutet.

Om en sådan ansökan görs av den som har gjort ansökan enligt 9 §, ska den ha kommit in till tingsrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

11 § Vid handläggning i domstol av ärenden som avses i 9 och 10 §§ tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat följer av arvsförordningen.

12 § Om ett avgörande förklaras verkställbart, verkställs avgörandet enligt utskönningsbalken på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte något annat följer av arvsförordningen.

13 § Om tingsrätten vid det förfarande som avses i 9 § bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring, ska tingsrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

3 kap. Särskilda bestämmelser för nordiska förhållanden

Kapitlets tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller i förhållande till de stater som är anslutna till den nordiska arvskonventionen.

Bouppteckning

2 § Om ett arv handläggs i Danmark, Finland, Island eller Norge och det i Sverige finns egendom som hör till boet, ska Skatteverket på begäran av dödsboförvaltningen utse en lämplig person att förrätta bouppteckning. I bouppteckningen ska dödsboets tillgångar i Sverige tas upp med uppgift om värdet och sådana skulder som särskilt belastar egendomen.

Utmätning

3 § Om ett dödsbo är föremål för behandling av bobestyrer i Danmark eller för offentligt skifte i Island eller Norge och det finns egendom i Sverige som hör till boet, ska det som föreskrivs i den andra statens lag om inskränkning i en borgenärs rätt att genom utmätning få betalning ur dödsbo tillämpas på egendomen i Sverige. Detta gäller dock inte om det är fråga om utmätning för skatt eller allmän avgift som påförts i Sverige. Det gäller inte heller om fordran ska tas ut ur egendom som utgör pant eller som får hållas kvar till säkerhet för fordran.

4 § Om egendom som avses i 2 § ska säljas exekutivt, tillämpas vid försäljningen och fördelningen av köpeskillingen 9 § första stycket lagen (1981:7) om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land.

Inskrivning

5 § Bestämmelser i en annan nordisk stats lag om att inskrivning i en fastighetsbok eller ett domstolsprotokoll (tingslysning) utgör en förutsättning för att en rätt som uppkommit genom avtal eller annan rättshandling eller genom utmätning (utlegg eller utpantning) ska gälla mot dödsbo, ska inte tillämpas i fråga om egendom som vid dödsfallet fanns i Sverige.

Regler om var viss egendom ska anses finnas

6 § En fordran som är grundad på ett löpande skuldebrev eller på ett annat fordringsbevis som måste visas upp för att fordringen ska kunna krävas ut, ska vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel anses finnas där handlingen finns. Andra fordringar ska anses finnas i den stat enligt vars lag boutredningen ska förrättas.

Ett registrerat fartyg eller luftfartyg ska anses finnas i den stat där det har hemort.

Domstolsbeslut om dödsboförvaltning

7 § Om en domstol i Danmark, Finland, Island eller Norge har beslutat att ett dödsbo efter en medborgare i en nordisk stat som vid sin död hade hemvist i Danmark, Finland, Island eller Norge ska omhändertas av domstolen eller av arvsdomstol, boutredningsman, testamentsexekutor eller bobestyrer, eller att boet ska bli föremål för utredning och skifte genom delägarnas försorg eller skiftas under medverkan av skiftesman, ska beslutet gälla i Sverige.

Första stycket gäller endast om beslutet inte strider mot ett avgörande som har meddelats av en domstol eller annan myndighet som är behörig enligt arvsförordningen.

Bodelning med anledning av en makes död

8 § Bodelning med anledning av en makes död förrättas enligt svensk lag om den avlidne var medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge och vid sin död hade hemvist i Sverige.

Bodelning med anledning av en makes död förrättas också enligt svensk lag om en efterlevande make som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge har suttit i oskiftat bo och han eller hon har hemvist i Sverige. Detsamma gäller om en efterlevande make har suttit i oskiftat bo och vid sin död var medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge och då hade hemvist i Sverige.

9 § Vid bodelning med anledning av en makes död som förrättas i Sverige efter en medborgare i en annan nordisk stat ska makarnas samtliga tillgångar och skulder i Sverige och utomlands omfattas.

10 § En fråga som gäller bodelning med anledning av en makes död ska tas upp av svensk domstol eller annan myndighet, om bodelningen förrättas i enlighet med svensk lag enligt 8 §.

En tvist som gäller bodelning med anledning av en makes död får också, trots att domstol i en annan nordisk stat är behörig, tas upp av svensk domstol om parterna är överens om det. Det gäller dock inte om dödsboet är föremål för behandling av domstol, testamentsexekutor, bobestyrer eller av domstol förordnad boutredningsman eller skiftesman eller om tvisten gäller klander av bodelning.

Erkännande och verkställighet

11 § I fråga om erkännande och verkställighet av dom eller förlikning från Danmark, Finland, Island eller Norge om rätt på grund av arv eller testamente, efterlevande makes rätt, boutredning eller skifte med anledning av dödsfall eller ansvar för den dödes skulder tillämpas lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område. Om den lagen inte gäller, tillämpas 4 kap., om inte något annat följer av arvsförordningen, eller lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden.

4 kap. Särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden

Kapitlets tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för avgöranden som har meddelats i stater som varken tillämpar arvsförordningen eller är anslutna till den nordiska arvskonventionen.

Erkännande

2 § Ett avgörande om arv eller testamente av en domstol, annan myndighet eller särskilt förordnad skiftesman som har fått laga kraft gäller i Sverige, om avgörandet har meddelats i en stat där den avlidne hade hemvist och det inte finns hinder mot erkännande enligt 3 §.

3 § Det utländska avgörandet gäller inte i Sverige, om

1. avgörandet har meddelats mot en part som inte har gått i svaromål och som inte har fått kännedom om den väckta talan i tid för att kunna svara i saken eller mot en part som annars inte har fått rimliga möjligheter att föra sin talan i det utländska förfarandet,

2. avgörandet strider mot ett svenskt avgörande,

3. avgörandet strider mot ett tidigare meddelat utländskt avgörande som gäller här,

4. det i Sverige pågår ett förfarande som kan leda till ett motstridigt avgörande, eller

5. det skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för den svenska rättsordningen att erkänna avgörandet.

Verkställighet

4 § Ett utländskt domstolsavgörande som är verkställbart i domstolslandet och som gäller i Sverige får verkställas, om avgörandet har förklarats verkställbart här.

En ansökan om att avgörandet ska förklaras verkställbart i Sverige görs till tingsrätten. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka tingsrätter som får pröva en ansökan.

Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in avgörandet i original eller i kopia som har bestyrkts av en behörig myndighet samt de ytterligare handlingar som tingsrätten behöver för sin prövning. Sökanden ska samtidigt ge in en översättning av handlingarna till svenska, om inte tingsrätten anser att det är obehövligt.

5 § Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

6 § Om ett avgörande förklaras verkställbart, verkställs avgörandet på samma sätt som ett motsvarande svenskt avgörande som har fått laga kraft. Ett beslut om tvångsmedel i avgörandet ska dock inte tillämpas.

1. Denna lag träder i kraft den 17 augusti 2015.

2. Genom lagen upphävs lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo, lagen (1935:44) om dödsbo efter dansk, finsk, isländsk eller norsk medborgare, som hade hemvist här i riket, m.m., lagen (1935:45) om kvarlåtenskap efter den som hade hemvist i Danmark, Finland, Island eller Norge och lagen (1935:46) om tillsyn i vissa fall å oskiftat dödsbo efter medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för frågor med anledning av ett dödsfall som inträffat före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

SFS 2015:417

MARGOT WALLSTRÖM

MORGAN JOHANSSON
(Justitiedepartementet)

